

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Ekonomski računi protoka materijala
za 2021.

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Bernarda Šimunić

studen 2023.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Ekonomski računi protoka materijala obuhvaćaju domaće vađenje, uvoz i izvoz unutar zemalja EU-a i izvan njih te domaći i prerađeni output za Republiku Hrvatsku.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Zakon o Carinskoj službi (NN, br. 68/13., 30/14. i 115/16.)

Uredba EU br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša

- Sustav klasifikacija

Ekonomski računi protoka materijala prate fizičke tokove materijala raščlanjene prema vrstama protoka i vrstama materijala. Tipovi dimenzije protoka odgovaraju tablicama izvješćivanja u upitniku za Ekonomske račune protoka materijala (EW-MFA) i izvedenim pokazateljima:

- domaće vađenje (tablica A)
- fizički uvoz (tablica B)
- fizički izvoz (tablica D)
- domaća prerađena proizvodnja (tablica F)
- stavke za uravnoteženje (tablica G)
- izravan unos materijala (pokazatelj)
- domaća potrošnja materijala (pokazatelj)
- fizička trgovinska bilanca (pokazatelj).

- Statistički pojmovi i definicije

Biomasa je biorazgradivi dio proizvoda, ostataka i otpadaka od poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske tvari), šumarstva i drvne industrije te biorazgradivi dio komunalnoga i industrijskog otpada čija je energetska upotreba dopuštena.

Minerali su prirodna homogena tijela stalnoga kemijskog sastava i utvrđenih fizičkih svojstava koji se pojavljuju ili u određenim geometrijskim oblicima (kristalima) ili bez određenih vanjskih obilježja.

Ruda je mineralni agregat iz kojega je tehnički moguće i ekonomski opravdano dobivanje metala i/ili drugih minerala koji se mogu upotrijebiti u industriji.

Koncentrati su proizvodi obogaćivanja ruda sa znatno povećanim sadržajem metala u odnosu na sadržaje u rudi, a pogodni su za daljnju metaluršku preradu i dobivanje metala.

Nemetalne mineralne sirovine one su sirovine koje pri topljenju ne daju novu sirovinu, a obično se nalaze u sedimentnim stijinama (kvarcne sirovine, gline, gips, sol, dolomit, fosforit, grafit, boksit i cementne sirovine).

Materijali/nositelji fosilne energije nastaju ispod Zemljine površine prirodnim putem od ostataka živih bića. Fosilna goriva neobnovljivi su izvori energije. Postoje tri glavna oblika fosilnih goriva: ugljen, nafta i prirodni plin.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su prikupljanje, prijevoz i obrada nužni radi zaštite javnog interesa.

Korištenje domaćeg vađenja (DEU) jest godišnja količina sirovina (osim vode i zraka) koja se dobiva iz prirodnog okoliša, a upotrebljava se u gospodarstvu.

Utrošak domaćeg materijala (DMC) definira se kao ukupna količina materijala koja se izravno upotrebljava u gospodarstvu.

Utrošak domaćeg materijala (DMC) = domaće vađenje + uvoz - izvoz

Neposredni unos materijala (DMI) = domaće vađenje + uvoz

Fizička trgovinska bilanca (PTB) računa se tako da se od količine uvoza izražene u fizičkim jedinicama oduzme količina izvoza izražena u fizičkim jedinicama na sljedeći način:

- fizička trgovinska bilanca (PTB) = uvoz - izvoz.

- **Statistička jedinica**

Statističke jedinice razlikuju se ovisno o različitim izvorima podataka. Ekonomski računi protoka materijala kompiliraju se iz podataka različitih statističkih područja Državnog zavoda za statistiku (npr. statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, statistika vanjske trgovine, industrije, energije itd.) te podataka iz administrativnih izvora.

- **Statistička populacija**

Izvor podataka za Ekonomske račune protoka materijala jesu podaci Državnog zavoda za statistiku i drugi administrativni izvori.

Ekonomski računi protoka materijala odnose se na cjelokupno nacionalno gospodarstvo.

Ekonomski računi protoka materijala uključuju sve materijale (osim vode i zraka) koji na ulaznoj ili izlaznoj strani prelaze granice sustava (između okoliša i gospodarstva).

Materijalni inputi u gospodarstvu obuhvaćaju vađenje prirodnih resursa (osim vode i zraka) iz prirodnog okoliša i uvoz materijalnih proizvoda (dobara) iz ostatka svijeta.

Materijalni output jest odlaganje materijala u prirodni okoliš i izvoz materijalnih proizvoda i otpada u ostatak svijeta.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Vanjski korisnici: znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici traže podatke iz sljedećih razloga:

Znanstvenici – za potrebe istraživanja

Studenti – za pisanje akademskih radova

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Državni zavod za statistiku proveo je Istraživanje o zadovoljstvu korisnika u 2013. i 2015.

Rezultati Istraživanja o zadovoljstvu korisnika dostupni su na upit.

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju u Eurostat u skladu s odgovarajućim propisima Europske unije.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7. Pogreška obrade

Podaci se kompiliraju na bazi podataka iz različitih izvora (sekundarnih i administrativnih) koji svoje, već provjerene podatke, upisuju na mrežu (SharePoint).

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i stoga nema revizije podataka. Revizija podataka provodi se u slučaju promjene metodologije ili naknadnih podataka koji znatno utječu na izračun.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

T + 11,17 mjeseci za Priopćenje

T + 12 mjeseci za bazu podataka

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata je: T + 11,17 mjeseci.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

T + 0 mjeseci

Svi podaci isporučeni su na vrijeme na temelju planiranih datuma objavljivanja.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost je: 0 mjeseci.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju u tiskanome i elektroničkom obliku objavljivanjem na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u obliku Priopćenja i PC AXIS baza podataka. Priopćenje sadržava kratka metodološka objašnjenja o izvorima i metodama prikupljanja podataka te definicije. PC AXIS baze podataka sadrže osnovne metapodatke.

4.1. Priopćenja

OEN-2021-1-7 Ekonomski računi protoka materijala, 2016. – 2020.

Datum objavljivanja: 17. prosinca 2021.

4.2. Mrežna baza podataka

PC AXIS baza podataka (područje: Okoliš, Ekonomski računi okoliša)

Datum objavljivanja: 28. prosinca 2021.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna metodološka objašnjenja objavljuju se u Priopćenju i u bazama podataka.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv jer fizički uvoz i izvoz zabilježeni u ekonomskim računima protoka materijala nisu specificirani po podrijetlu i/ili odredištu.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive su serije podataka za razdoblje 2008. – 2020.

U proračunu tokova materijala svake se godine primjenjuju novi izračuni prema preporučenoj Eurostatovoj metodologiji. Stoga podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja iz prethodne godine.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija je: 13.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nema prekida u vremenskoj seriji.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka materijalnim troškovima i primanjima zaposlenika (plaće itd.). Troškovi vezani za prikupljanje statističkih podataka minimalni su jer su svi podaci dobiveni od drugih stručnih službi Državnog zavoda za statistiku i administrativnih izvora.

6.2. Opterećenje

Opterećenje administrativnih i sekundarnih izvora je minimalno jer se podaci popunjavaju na mreži na elektroničkom obrascu iz već postojećih baza podataka.